

РЕШЕНИЕ

№ 445

гр. София, 09.09.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ВЪРХОВЕН КАСАЦИОНЕН СЪД на РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ, ВТОРО НАКАЗАТЕЛНО ОТДЕЛЕНИЕ, в публично заседание на двадесет и четвърти юни, през две хиляди двадесет и четвърта година, в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ТЕОДОРА СТАМБОЛОВА
ЧЛЕНОВЕ: НАДЕЖДА ТРИФОНОВА
ПЛАМЕН ДАЦОВ

при секретаря Г.Иванова и в присъствието на прокурор М.К., като разгледа докладваното от съдия Дацов КНОХД №426/2024 година и въз основа на закона и доказателствата по делото, взе предвид следното:

Касационното производство е иницирано по жалба от адв.Н. от САК - защитник на подсъдимия А. Д. А. и жалба и допълнение към нея от адв.Х. Х. от САК – защитник на подсъдимия К. П. Я. срещу Решение №50 000 от 15.01.2024 год. по ВНОХД№392/2021 год. по описа на Софийски апелативен съд(САС), НО-5 състав, с което е изменена Присъда от 17.09.2019 год. на Специализиран наказателен съд-закрит (СпНС), като е преквалифицирано деянието в престъпление по чл.321, ал.6 НК по отношение на А. и Я., съдът е оправдал същите респективно по повдигнатите им обвинения по чл.321, ал.3, пр.2, т.1 вр. ал.1 НК и чл.321, ал.3, пр.2, т.2 вр. ал.2 НК.

Оплакванията в двете касационни жалби са за наличието на касационни основания визирани в чл.348, ал.1, т.1, т.2, а при подс.Я. и т.3 НПК. В тази връзка се моли да се отмени атакуваното решение и върне делото за ново разглеждане от друг състав или да се постанови оправдателна присъда. По отношение на чл.348, ал.1, т.3 НПК в касационната жалба не се посочват мотиви и съображения.

Пред ВКС адв.Н. и адв.Я. поддържат изцяло своите касационни жалби. Двамата подсъдими също, а в последната си дума молят за оправдателна присъда.

Представителят на Върховна прокуратура(ВП) счита, че въззивният съд е приел правилно и законосъобразно решение, в което справедливо е отмерил размера и начина на изтърпяване на наказанието. Въззивната инстанция, според представителя на ВП, правилно е интерпретирала доказателствата и не е допуснала съществено процесуално нарушение. Предлага се атакуваното решение да бъде оставено в сила.

Върховният касационен съд, Второ наказателно отделение, като обсъди доводите на страните и извърши проверка на атакувания съдебен акт, установи следното:

С Присъда от 17.09.2019 г. по НОХД№1313/2014 г. по описа на 6 състав на СпНС(закрит) подсъдимият А. Д. А. е бил признат за виновен за престъпление по чл.321, ал.3, пр.2, т.1 вр. ал.1 и на основание чл.54, ал.1 НК е осъден на 5 години „лишаване от свобода“ при „общ“ режим с приложение на чл.59, ал.1 НК. Със същата присъда е признат за виновен и подсъдимият К. П. Я. в извършено

престъпление по чл.321, ал.3, пр.2, т.2 вр. ал.2 НК и на основание чл.54, ал.1 НК е бил осъден на 3 години „лишаване от свобода“, както и за престъпление по чл.234, ал.2, т.3 вр. ал.1 НК на 2 години „лишаване от свобода“ и наказание по чл.37, ал.1, т.7 НК. Я. е бил оправдан по повдигнатото му и индивидуализирано в присъдата обвинение по чл.234, ал.2, т.3 вр. ал.1 НК. Определено му е било едно общо наказание от 3 години „лишаване от свобода“, което е отложено за изпитателен срок от 5 години с присъединяване на „лишаване от право да упражнява търговска дейност“. Със същата присъда е бил признат за виновен и подсъдимият Н. А. Р. за извършено престъпление по чл.321, ал.3, пр.2, т.2 вр. ал.2 НК и на основание чл.55, ал.1, т.1 НК е бил осъден на 1 година „лишаване от свобода“. Признат е за виновен и по второто обвинение по чл.234, ал.1, пр.2 НК, а на основание чл.55, ал.1, т.1 НК е осъден на 9 месеца „лишаване от свобода“. Било му е наложено кумулативно общо наказание от 1 година „лишаване от свобода“ при 3 години изпитателен срок. Съдът се е произнесъл по веществените доказателства.

С Присъда №26 000/18.01.2021 год. Апелативният специализиран наказателен съд – закрит(АСпНС) по ВНОХД№21/2020 год. е отменил атакуваната присъда в частта, с която подс.А. е бил признат за виновен за престъпление по чл.321, ал.3, пр.2, т.1 вр. ал.1 НК както и по отношение на подс.Я. и подс.Р. за престъпления по чл.321, ал.3, пр.2, т.2 вр. ал.2 НК, а подс.Р. и по чл.234, ал.1, пр.2 НК като вместо това е признат същите за невиновни. Подс.Я. и подс.А. са били признати за виновни за престъпление по чл.321, ал.6 НК като са осъдени на по 2 години „лишаване от свобода“ при 5 години изпитателен срок. Присъединено е кумулативното наказание, изменена е присъдата в частта относно разпореждането с веществените доказателства и е потвърдена същата в останалата ѝ част.

С Решение №60141/27.10.2021 год., ВКС – Първо наказателно отделение е отменил атакуваната присъда на въззивната инстанция в осъдителната ѝ част, в частта относно приложението на чл.23 НК по отношение на подс.К. Я., в частта относно приложението на чл.53, ал.2, б.“а“ НК, както и в частта относно разноските.

С Решение №50 000/15.01.2024год. САС-АСпНС(закрит), 5 състав по ВНОХД №392/2021г. е изменил присъдата като е преквалифицирал по отношение на подс.А. деянието по чл.321, ал.3, пр.2, т.1 вр. ал.1 НК в престъпление по чл.321, ал.6 НК и на основание чл.55, ал.1, т.2, б."б" НК го е осъдил на „Пробация“. Оправдал го е за престъпление по чл.321, ал.3, пр.2, т.1 вр. ал. 1 НК. Преквалифицирал е деянието по отношение на подс.Я. от чл.321, ал.3, пр.2, т.2 вр. ал.2 НК в такова по чл.321, ал.6 НК като го е осъдил на „Пробация“ на основание чл.55, ал.1, т.2, б.“б“ НК. Оправдал го е по чл.321, ал.3, пр.2, т.2 вр. ал.2 НК както и в частта относно наложеното му наказание от 2 години „лишаване от свобода“ за престъпление по чл.234, ал.2, т.3 вр. ал.1 вр. чл.2, ал.1 НК. Съдът на основание чл.55, ал.1, т.1 НК е намалил неговия срок на 1 година „лишаване от свобода“. Изменена е присъдата и в частта относно чл.23, ал.1 и ал.2 НК по отношение на подс.Я. като му е наложено едно общо най-тежко наказание от 1 година „лишаване от свобода“ и на основание чл.23, ал.2 НК е присъединил към него и кумулативното такова. Изменил е по отношение на подс.Я. присъдата и по отношение на определения на основание чл.66, ал.1 НК изпитателен срок като е намалил същия за определеното общо най-тежко наказание на 3 години. Потвърдил е присъдата в останалата ѝ част.

По отношение на наведените основания в двете касационни жалби:

Голяма част от доводите, депозираны в касационните жалби, са свързани с обосноваването, което не е предмет на разглеждане в касационното производство.

Това, дали едно деяние е доказано или не, кое доказателство е следвало да се кредитира и кое не, са ирелевантни обстоятелства за ВКС.

В тази връзка основното, върху което се акцентира и има отношение е анализът на доказателствената съвкупност и дали същият отговаря на необходимите стандарти, извършен ли е превратно и в този смисъл налице ли е липса на мотиви, включително и за това, дали е отговорено или не на възраженията на защитата. В двете жалби се навеждат и тези доводи, очертани като съществено процесуално нарушение, което води и до нарушение на материалния закон.

В отговор на гореизброените касационни основания настоящата инстанция не констатира сочените пропуски при оценката на доказателствената маса от апелативния съд. Решението е изготвено подробно, мотивирано и с неедностранчива оценка на събраните доказателства. Проверяваната инстанция много обосновано, поотделно и в съотношение с другите доказателства по делото, съпоставила го е с останалите, коментирала е защо кредитира едни, а други не, като заключенията, които прави не са голословни, а базирани на наличното по делото. Не на последно място, апелативната инстанция изцяло се е съобразила с предходното решение на ВКС, е изпълнила изцяло дадените указания, дори иницирайки тълкуване по част от тях, за да е сигурна във волята на върховния съд по процесния случай.

Настоящият състав на ВКС не може да се съгласи с доводите в касационните жалби, че проверяваният съд е подходил едностранно при своя анализ, като е дал вяра и приоритет на доказателствата, представени от прокуратурата, а е negliжирал тези на защитата. Напротив, видно от мотивите на атакуваното решение, той е подходил съобразно закона и събраните доказателства по делото и е изключил всички онези, които влизат в явно противоречие с останалите, които не са подкрепени от други доказателства или са вътрешно противоречиви и същите касаят както защитата, така и държавното обвинение. Апелативната инстанция е изпълнила и задълженията си като контролна такава да коригира или допълни първоинстанционната присъда в аналитичната си дейност, например на л.41 от мотивите е направен коментар на недостатъците в съдебния акт на първата инстанция, а впоследствие същите са били преодоленни чрез задълбочена мотивировка. Именно поради тази причина е неоснователно възражението за едностранчива оценка.

Що се отнася до това, че съдът не бил изпълнил задължението си съгласно принципа на служебното начало за събиране на допълнителни доказателства, то видно от проведеното въззивно съдебно следствие е, че в продължение на няколко поред заседания въззивният съд е събирал както по искане на страните, така и по собствена преценка множество допълнителни доказателства – писмени, разпит на свидетели, назначил е експертиза, разпитал е вещи лица. В този смисъл се явява неоснователно възражението, че не е изпълнил задълбочено задълженията си по чл.13, ал.1 и чл.14, ал.1 НПК поради липса на процесуална активност. Още повече, че всички страни в процеса, включително и жалбоподателите чрез адв.Х. и адв.Н., както и подсъдимите А. и Я. в последното по делото заседание от дата 24.04.2023 година изрично заявяват, че не държат на разпит на други свидетели, считат, че делото е изяснено от фактическа страна и нямат други искания по доказателствата.

Твърди се, че атакуваното решение е изготвено в нарушение на чл.303, ал.1 НПК, като почивало на неясен собствен анализ, тъй като в основата му са данните, придобити чрез СРС, което представлявало съществено процесуално нарушение поради обстоятелството, че е постановено в нарушение на чл.177, ал.1 НПК. И този аргумент следва да бъде отхвърлен, макар че част от него отново е свързан с обосноваността. Въпреки това за пълнота следва да се отбележи, че крайният

съдебен акт е постановен не само върху доказателства, събрани със СРС. Видно от решението е, че съдът се е позовал и на други доказателствени материали – установява се от подробно описаното в мотивната част, свързана с анализа на доказателствата в атакуваното решение като например посоченото веществено доказателство – две намерени тефтерчета на л.36, анализа на различните експертизи на л.34, л.35, л.37 и др., допълнително проведен разпит на свидетели и приобщени гласни доказателствени средства на л.41, л.42 и следващите.

Възражението за липсата на отговор на всички възражения, а на тези, които е дадено, са формални и схематични, настоящата инстанция също не може да приеме. Отново видно от мотивите към атакуваното решение, на л.95, л.96 и л.97 е даден подробен отговор на възраженията на защитниците като част от тях са били обединени, тъй като се отнасят до еднакви доводи или такива, които имат подобни основания като такива за недоказаност, процесуална неиздържаност на обвинителния акт и прочие. В допълнение при внимателно запознаване с процесното решение ще се констатира и, че в отделните части на същото, при коментара на доказателствата или от правна страна, съдът също е отговарял на възраженията, когато е било в контекста на разглеждания въпрос.

Атакува се и нарушение на материалния закон поради обстоятелството, че обжалваният съдебен акт е постановен в разрез с чл.303 НПК при превратен анализ на доказателствата. Този състав на ВКС с оглед вече отбелязаното за липса на съществени процесуални нарушения, включващи превратен анализ на доказателствата и липса на мотиви, прецени, че не може да се приеме и нарушение на материалния закон. Апелативната инстанция е постановила правилно и законосъобразно решение, което изключва наличието на касационно основание, визирано в чл.348, ал.1, т.1 НПК.

Последното касационно основание, което е наведено от защитата, макар и напълно бланкетно - за явна несправедливост на наказанията, следва също да бъде отхвърлено. В рамките на своите правомощия въззивната инстанция е направила проверка на присъдата, като се е спряла подробно на предпоставките, касаещи индивидуализирането на наказанието. Апелативният съд е изложил достатъчно ясни и правно издържани мотиви именно в тази насока, като е отчетел с нужната прецизност както отегчаващите, така и смекчаващите вината обстоятелства и е достигнал до аргументиран извод. Наказанието е определено в справедлив размер, като отегчаващите вината обстоятелства не са фаворизирани и са взети предвид всички смекчаващи такива без изключение.

Предвид изложените съображения настоящият съдебен състав намира, че не са налице посочените в жалбите касационни основания по чл. 348, ал.1, т.1, т.2 и т.3 НПК и въззивното решение следва да се остави в сила.

Така мотивиран и на основание чл.354, ал.1, т.1 от НПК, ВКС, Второ наказателно отделение,

Р Е Ш И:

ОСТАВЯ В СИЛА Решение №50 000 от 15.01.2024 година по ВНОХД №392/2021 година по описа на САС, НО-5 състав.

Решението е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.